

Združenie domových samospráv (EIA/SEA)

Od: Združenie domových samospráv (EIA/SEA) <eia@samospravydomov.org>
Odoslané: utorok, 10. augusta 2021 21:46
Komu: oszp.ba@minv.sk
Kópia: matulik@vdlake.sk
Predmet: OU-BA-OSZP3-2021/067450-021 (EIA: Polyfunkčný objekt Tematínska, Bratislava)

Odvolanie voči rozhodnutiu Okresného úradu Bratislava zo zisťovacieho konania č. OU-BA-OSZP3-2021/067450-021

Voči rozhodnutiu Okresného úradu Bratislava zo zisťovacieho konania č. OU-BA-OSZP3-2021/067450-021 zo dňa 22.07.2021 sa odvolávame, nakoľko sa domnievame o jeho nezákonnosti z nasledovných dôvodov:

- a) Podľa §17 ods.1 zákona o životnom prostredí č.17/1992 Zb. „Každý je povinný, predovšetkým opatreniami priamo pri zdroji, prechádzať znečisťovaniu alebo poškodzovaniu životného prostredia a minimalizovať nepriaznivé dôsledky svojej činnosti na životné prostredie.“; citované ustanovenie ukladá právnu povinnosť identifikácie a realizácie zmierňujúcich opatrení priamo navrhovateľovi.

Podľa §2 písm.d zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Účelom zákona je najmä určiť opatrenia, ktoré zabránia znečisťovaniu životného prostredia, zmiernia znečisťovanie životného prostredia alebo zabránia poškodzovaniu životného prostredia“; podľa §29 ods.13 zákona EIA č.24/2006 Z.z. „Ak ide o rozhodnutie, v ktorom sa určilo, že navrhovaná činnosť alebo jej zmena nepodlieha posudzovaniu podľa tohto zákona, výroková časť rozhodnutia obsahuje aj podmienky, ktoré eliminujú alebo zmierňujú vplyv na životné prostredie.“; citované ustanovenia ukladajú právnu povinnosť určiť konkrétnie zmierňujúce opatrenia navrhovateľovi.

Viaceré podmienky výrokovej časti sú nekonkrétné (napríklad eliminovať vplyvy dopravy na maximálnu možnú úroveň) – čo presne to však znamená nie je možné z rozhodnutia vyvodíť.

- b) Výrok rozhodnutia musí byť jednoznačný, zrozumiteľný, určitý a vykonateľný; to podmienky napadnutého rozhodnutia nespĺňajú a preto je napadnuté rozhodnutie nezákonné aj pre nedodržanie všeobecných pravidiel týkajúcich sa výroku rozhodnutia v zmysle §46 Správneho poriadku.
- c) Úrad odsúhlasiel variant č.2 (ktorý aj ZDS preferuje); avšak navrhovateľ nedisponuje všetkými pozemkami, na ktorých plánuje revitalizovať verejné priestory a nepredložil v tomto smere žiadnený dôkaz, (napríklad zmluvu o budúcej zmluve), že tento nedostatok sa bude dať v budúcnosti odstrániť. V praxi to môže viest k situácii, že projekt sa bude realizovať tzv. salámovou metódou – t.j. územné rozhodnutie bude obsahovať všetku náležitosť vrátane úpravy pláže, avšak nikdy nedôjde k vydaniu stavebného povolenia či iných povolení upravujúcich verejné priestory avšak stavebné povolenie na samotné stavby na pozemkoch investora môžu byť vydané a dokonca aj zrealizované. Ako príklad vieme uviesť petržalskú rýchlodráhu – ktorá mala roky vydané územné rozhodnutia ale z rôznych dôvodov sa stavebné povolenie nežiadalo a časom sa aj stratil záujem mesta na realizácii.

Nepripustné podobný osud jednému z najvzácnejších území Petržalky a tým je Draždiak. Je imperatívom uložiť právnu povinnosť navrhovateľovi zrealizovať projekt vo variante, ktorý bol odsúhlásený, resp. uviesť záväznú podmienku napríklad, že stavebné povolenie na vlastnú stavbu môže byť vydané až po právoplatnosti povolení, ktorými sa povoluje úprava verejných priestorov a technickej infraštruktúry v predmetnom území a že so samotnými realizačnými prácam sa môže začať až po právoplatnosti všetkých povolení tak, aby sa zabezpečilo, že bude povolený buď celý variant č.2 alebo vôbec nič.

- d) Úrad správne uvádzá, že technické normy sú len odporúčacie; práve preto sme žiadali ich uvedenie ako podmienok rozhodnutia EIA, aby sa pre navrhovateľa stali záväznými a nemohol sa od nich odkloniť. V danom prípade je dostatočným environmentálnym opatrením dodržiavanie technickej normy, ktorá je inak len dobrovoľná, bude jej dodržanie nariadené podmienkou EIA.

- e) Úrad neuvádza vyhodnotenie prípmienok podľa §20a zákona EIA (t.j. či akceptoval alebo neakceptoval túktprú prípmienku a z akého dôvodu); rozhodnutie tak neobsahuje všetky predpísané náležitosti. Úrad len prípmienky ZDS vzal na vedomie bez toho, aby na ich podklade rozhodo, čím je rozhodnutie v rozpore s §29 ods.3 zákona EIA, podľa ktorého rozhodnutie sa zakladá aj na stanoviskách verejnosti – v tomto prípade ZDS.
- f) Úrad akceptoval viaceré prípmienky dotknutých orgánov, napriek tomu ich nepreniesol do výroku rozhodnutia v časti podmienok podľa §29 ods.13 zákona EIA. Rozhodnutie tak akceptuje viaceré prípmienky, ale táto akceptácia sa neprejavuje v právne záväznej forme vo výroku.
- g) Úrad neuvádza, ktoré kritériá podľa prílohy č.10 k zákonu EIA pri rozhodovaní o ďalšom neposudzovaní použil a akým spôsobom toto kritérium použil. Spôsob rozhodnutia podľa §29 ods.3 zákona EIA je teda nepreskúmateľné nakoľko odôvodnenie rozhodnutia neobsahuje v tomto smere žiadnu úvahu úradu ani iným spôsobom nezaznamenáva akým spôsobom úrad rozhodoval. 1
- h) Máme za to, že rozhodnutie si neplní svoj účel a ciele podľa §2 zákona EIA (teda popísať vplyvy na životné prostredie a určiť zmierňujúce opatrenia), ale navrhovateľ aj úrad ním sleduje jediné – prekonanie zákonnej prekážky brániacej vydať územné a stavebné povolenie (§38 ods.3 zákona EIA) a súčasne má v tomto smere plniť úlohu záväzného stanoviska. Rozhodnutie tak neplní svoj účel v zmysle Smernica o EIA ako aj deformuje aplikačnú prax, ktorou sa má umožniť verejnosti informovanosť o otázkach životného prostredia ako aj umožniť väčší vplyv na rozhodovanie o otázkach týkajúcich sa životného prostredia. Verejnosť je kladená len do pozície štatistu, čo je v rozpore s účelom a cieľom zákona (viď dôvodová správa k zákonom, podľa ktorej bolo účelom zákona aj posilniť verejnosť pri rozhodovaní nielen v procese EIA ale aj v nasledujúcich povoľovacích konaniach. .
- i) V tejto súvislosti je potrebné aj konštatovať teoretický význam účasti verejnosti v procesoch EIA z hľadiska budovania právneho štátu od V. Knappa, na ktorého sa odvoláva česká aj slovenská judikatúra Najvyššieho súdu SR ako aj komentár k Správnemu súdenemu poriadku v časti venujúcej sa ekologickej verejnosti: „*Za první specifikum ekologických spolků lze dle našeho názoru považovat smysl a účel účasti veřejnosti, respektive environmentálních organizací v procesech práva životního prostředí, kterou lze ilustrovat ve srovnání s jinými výše naznačenými případy aplikace zásady zákazu zneužití práva. V případě zneužití práva v rámci práva daňového daňový subjekt zpravidla usiluje o získání určité daňové výhody, jak již bylo uvedeno. Jinak řečeno, daňový subjekt přirozeně sleduje svůj soukromý ekonomický zájem, vůči kterému stojí v opozici veřejný zájem státu na právně korektním výběru daní. Obdobná a snad ještě zřetelnější je situace v případě zneužití procesních práv v případě přestupkového řízení, kdy vůči sobě opět stojí soukromý zájem na neuložení trestu a na druhé straně veřejný zájem na potrestání pachatele přestupku. Subjektem, který zneužívá svých práv, je v těchto případech tedy zjednodušeně řečeno uplatňován určitý a zpravidla poměrně zjevný soukromý zájem stojící v opozici k určitému zájmu veřejnému. V případě účasti veřejnosti v procesech práva životního prostředí to však zcela neplatí. Určitá část této veřejnosti jako tzv. dotčená veřejnost sice v příslušných rozhodovacích procesech hájí svůj soukromý zájem zpravidla související s jejimi vlastnickými právy k nemovitostem. Úloha environmentálních organizací je však odlišná, respektive sama je pojena s ochranou veřejného zájmu. Například v již citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu je konstatováno, že smyslem a účelem účasti environmentálních občanských sdružení (spolků) je, „aby kvalifikovaně, tj. odbornými argumenty z oblasti ochrany životního prostředí, urbanismu apod., hájila dotčené (veřejné) zájmy ochrany přírody a krajiny v konkurenci jiných veřejných zájmů a zájmů soukromých.“ V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud o environmentálních občanských sdruženích, respektive spolkách, současně hovoří jakožto o „advokátech“ veřejného zájmu na ochraně životního prostředí. Jinak řečeno, veřejný zájem na ochraně životního prostředí nereprezentují pouze příslušné orgány státní správy z titulu své působnosti, ale také veřejnost, zejména právě environmentální organizace. Uvedené pochopitelně souvisejí také s širším kontextem účasti veřejnosti jako projevu participace veřejnosti na rozhodování o věcech týkajících se životního prostředí či ještě obecněji občanské společnosti.“*

ZDS je tak občianskou environmentálnou inštitúciou, ktorá presadzuje verejné záujmy životného prostredia a tieto neboli dostatočne hájené či už prístupom úradu alebo jeho procesným postupom: nedostatočná súčinnosť so ZDS, nevykonanie všetkých procesných úkonov – prístup k všetkým relevantným informáciám

o životnom prostredí, nevykonanie konzultácií. Formálnym nedostatkom odôvodnenia rozhodnutia je tak vysporiadanie sa s návrhmi ZDS na určenie zmierňujúcich opatrení podľa §20a zákona EIA.

Podľa judikatúry Najvyššieho súdu SR č. nemá verejnosť právny nárok na akceptáciu všetkých nimi požadovaných opatrení; verejnosť však má právny nárok na to, aby úrad dôsledne uplatňoval osobitné hmotnoprávne právne predpisy zaoberejúce sa životným prostredím a jeho zložkami (§3 ods.1 Správneho poriadku) a má právny nárok na to, aby úrad uložil také podmienky rozhodnutia, ktorými sa stanovia podmienky súčasne od návrhov verejnosti ale preukázateľne sa nimi dosiahne porovnatelná alebo lepšia ochrana a tvorba životného prostredia (§29 ods.3 v súbehu s §29 ods.13 zákona EIA).

Úrad uplatňoval výklad zákona, ktorý neboli v eurokonformný, t.j. neboli v súlade s Aarhuským dohovorom, resp. zákon uplatňoval tak, že ustanovenia Aarhuského dohovoru neboli dodržané (čl.3 ods.2 až 4; čl.4 celý; čl.5 celý; čl.6 celý; Smernica EÚ o EIA v časti konzultácií s verejnosťou).

Máme za to, že slovenské štátne orgány uprednostňujú ekonomicke záujmy žiadateľov nad ekologickými záujmami verejnosti, čo sa prejavuje ako v procesnej rovine tak aj v rovine prístupu, kedy ekologicke spolky sú vnímané ako negatívny element, resp. štátnymi orgánmi sú takto vykreslované čo má za dôsledok neochotu štátu a jeho orgánov uznať konkrétné spolky (menovite ZDS) za občianske inštitúcie konajúce vo verejnem záujme životného prostredia a s nimi tak aj jednať. Už toto samo o sebe je v rozpore s uvedenými ustanoveniami Aarhuského dohovoru, ktorými je SR priamo viazaná pričom z ustálenej judikatúry NS SR vyplýva aplikačná prednosť Aarhuského dohovoru. Táto neochota sa prejavuje v nesprávnom uplatňovaní procesu s cieľom nepriznať ZDS postavenie občianskej inštitúcie konajúcej vo verejnem záujme ochrany životného prostredia a svojimi rozhodnutiami neposkytnúť právnu ochranu verejným záujmom presadzovaným ZDS.

Rovnako štátne orgány preferujú záujmy samosprávy, nakoľko do podmienok rozhodnutia uviedlo ako záväznú podmienku zohľadniť pripomienky mesta Bratislava, ale zohľadniť požiadavky ZDS alebo iných úrad už do podmienok neuviedlo – nie je zrejmé, prečo úrad nerešpektuje rovnosť pred zákonom a uprednostňuje jeden subjekt a ostatné diskriminuje; rozhodnutie však nespĺňa požiadavku §29 ods.3 zákona EIA, kedy rozhodnutie sa zakladá na stanoviská dotknutých orgánov ale aj verejnosti.

Podľa §59 ods.1 Správneho poriadku odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni. Vzhľadom na konštatované pochybenia v predmetnom konaní žiadame, aby odvolací orgán napadnuté rozhodnutie zrušíl podľa §59 ods.3 Správneho poriadku a vec vrátil na nové zisťovacie konanie. Toto odvolanie má podľa §55 ods.1 Správneho poriadku odkladný účinok.

- Toto vyjadrenie a spôsob ako ho úrad zohľadnil žiadame uviesť v rozhodnutí. • S podkladmi rozhodnutia žiadame byť oboznámení pred samotným vydaním rozhodnutia a následne sa k nim podľa §33 ods.2 Správneho poriadku vyjadrieme. • Rozhodnutie ako aj ostatné písomnosti žiadame doručovať v zmysle §25a Správneho poriadku do elektronickej schránky nášho združenia na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*; listiny v papierovej forme nezasielat. • Toto podanie písomne potvrdíme podľa §19 ods.1 Správneho poriadku cestou elektronickej podateľne na ústrednom portáli verejnej správy *slovensko.sk*.

Informácia: Dávame do pozornosti blog predsedu ZDS <https://dennikn.sk/autor/marcelslavik/?ref=in>, v ktorom sa vyjadruje k aktuálnym spoločenským otázkam a činnosti ZDS.

S pozdravom,

Združenie domových samospráv

Marcel Slávik, predseda

sídlo: Rovniankova 14 | P.O.BOX 218 | 851 02 Bratislava

office: Námestie SNP 13/B | 841 01 Bratislava

+421 907 901 676

www.samospravydomov.org

www.climateralityproject.com